

LÄÄKÄRILIITTO
LÄKARFÖRBUNDET

Kuolevia potilaita hoitavien lääkäreiden mielipiteitä saattohoidosta ja eutanasiasta

Julkaisuvapaa 13.2.2017 klo 14

Kysely kohdistettiin erikoisalan perusteella kuolevien potilaiden hoitoon osallistuville lääkäreille.

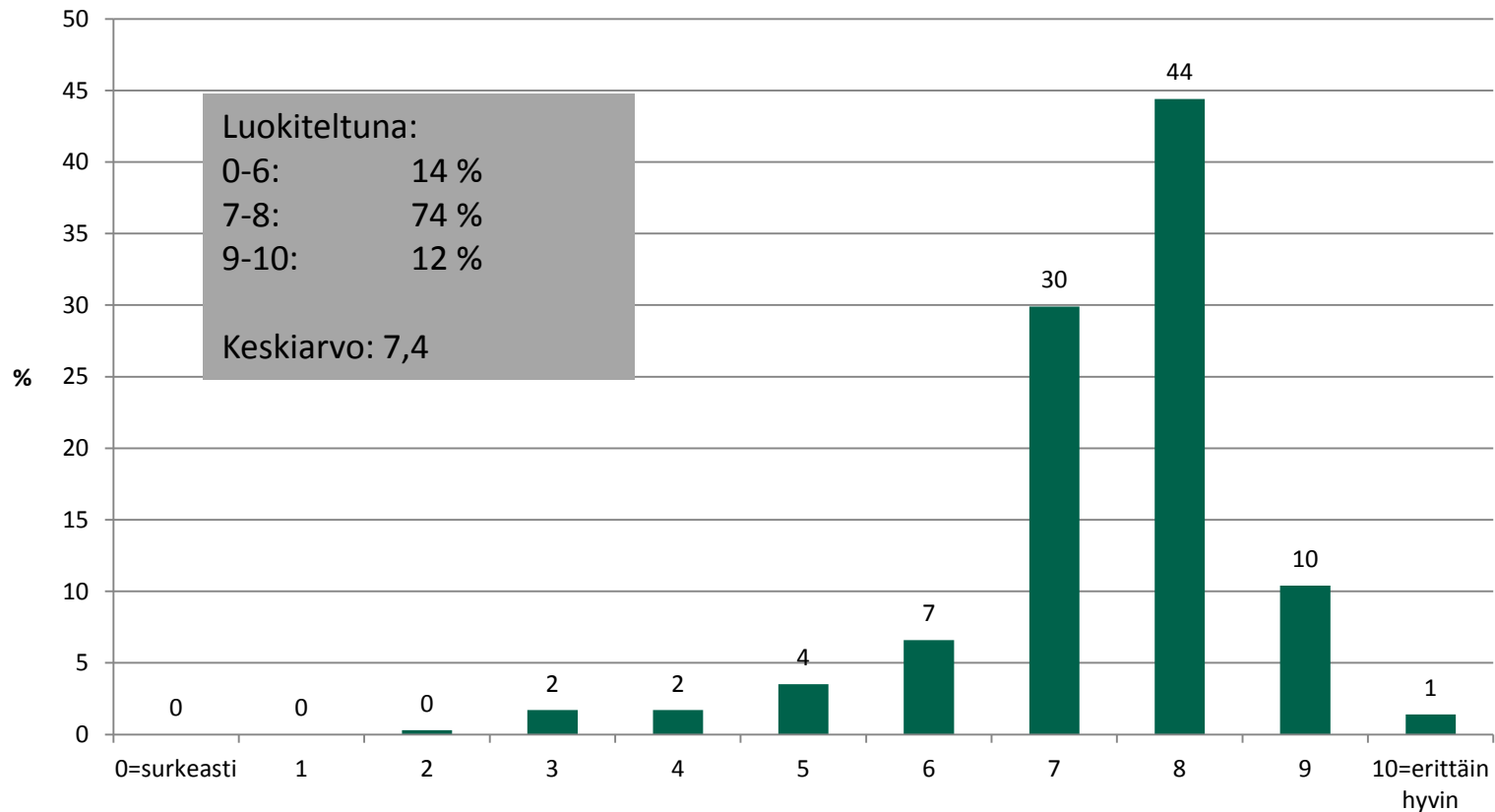
- Kyselyn perusjoukko (N=705): syöpätautien, geriatrian ja keuhkosairauksien erikoislääkärit sekä palliatiivisen hoidon erityispätevyyden suorittaneet lääkärit.
- Tiedot kerättiin sähköpostikyselynä tammikuun lopulla 2017. Lomakkeella oli strukturoituja ja avoimia kysymyksiä.
- Tutkimusaineisto: 290 lääkärin vastaukset.
- Vastausprosentti 41,1
- Huom! Tulokset eivät ole yleistettävissä koko lääkärikuntaan.

Vastanneiden profiili (n=290)

- **Sukupuoli**
 - Naisia 79 %
 - Miehiä 21 %
- **Ikäjakauma**
 - Alle 40 vuotta 18 %
 - 40-49 vuotta 27 %
 - 50-59 vuotta 39 %
 - 60 ja yli 16 %
- **Työpaikan sijainti, erva-alue**
 - HYKS 34 %
 - KYS 13 %
 - OYS 14 %
 - TAYS 25 %
 - TYKS 15 %
- **Kokemusta kuolevien potilaiden hoidosta**
 - Alle 5 vuotta 5 %
 - 5-10 vuotta 27 %
 - Yli 10 vuotta 68 %
- **Erikoisala**
 - Geriatria 40 %
 - Keuhkosairaudet ja allergologia 24 %
 - Syöpätaudit 23 %
 - Muu 13 %
- **Palliativisen hoidon erityispätevyys** 21 %

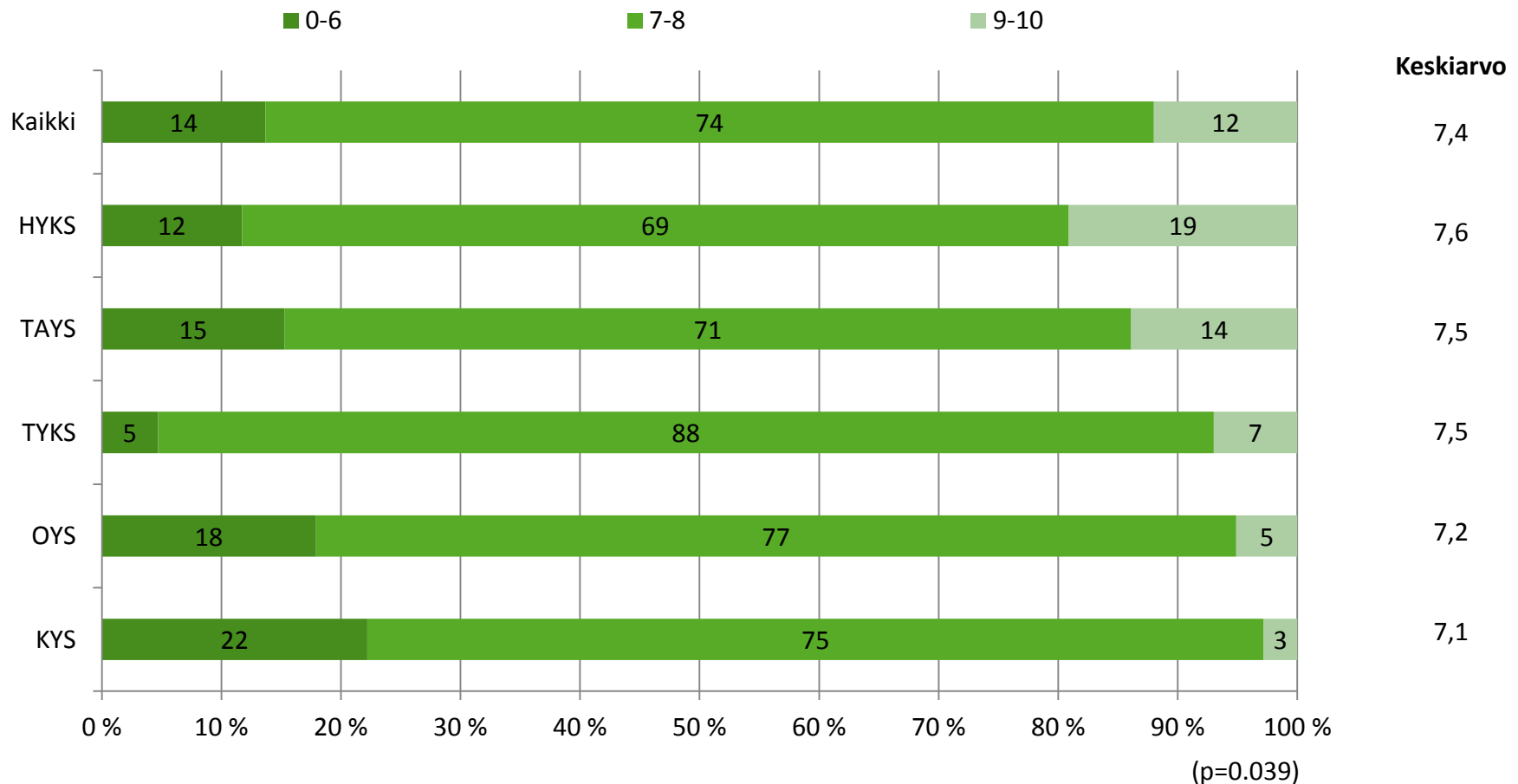
Arvio saattohoidon nykytilasta

Millainen on sinun tuntumasi siitä, miten saattohoito toteutuu omalla alueellasi? 0 – 10 (0 = surkeasti, 10 = erittäin hyvin)

Arvio saattohoidon nykytilasta erä-alueittain

Millainen on sinun tuntemasi siitä, miten saattohoito toteutuu omalla alueellasi? 0 – 10 (0 = surkeasti, 10 = erittäin hyvin)

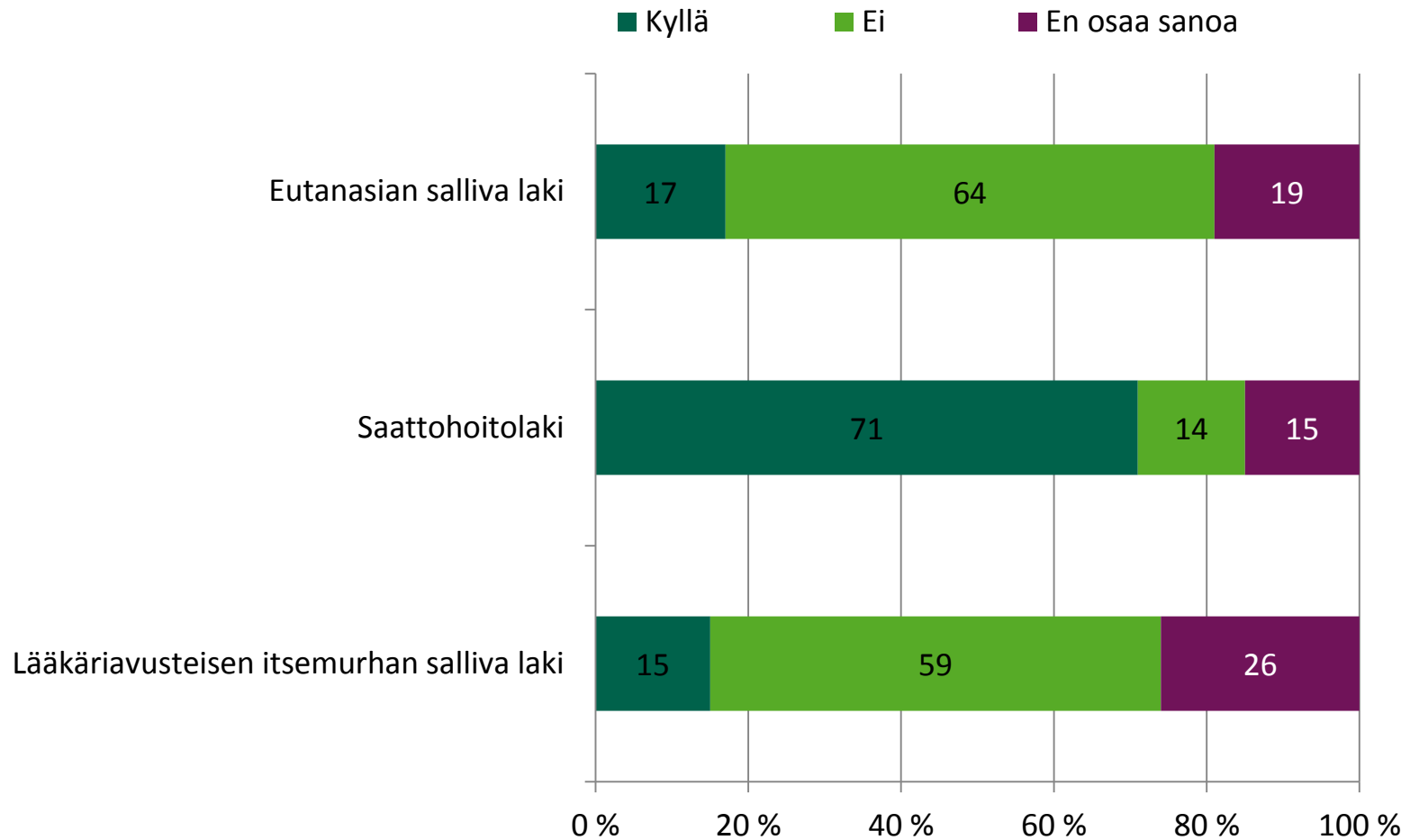
Saattohoitoa on aktiivisesti kehitetty viimeisen 10 vuoden aikana

- 94 % vastaajista raportoi omalla alueella tapahtuneen muutoksia saattohoidossa viimeisen 10 vuoden aikana. Muutos on ollut aktiivista toiminnan kehittämistä.
- Saattohoitoa ja sen saatavuutta on parannettu mm.
 - lisäämällä hoitopaikkoja
 - perustamalla uusia saattohoitoyksiköitä tai -osastoja
 - kehittämällä hoitoketjuja ja pth/esh yhteistyötä
 - kehittämällä kotihoitoa ja kotisairaaloimintaa
 - panostamalla koulutukseen ja lisäämällä henkilöstön osaamista ja tietoisuutta.
- Hajontaa saattohoidon toteutuksessa esim. kuntien välillä.

Saattohoidon keskeisimmät ongelmat Suomessa

- Siirtyminen parantavasta hoidosta oireenmukaiseen hoitoon viivästyy.
- Saattohoitopaikkoja on liian vähän.
- Henkilöstöllä on osaamisvajetta.

Tulisiko Suomeen saada...

Keskeisimmät perustelut sille,

- miksi osa kuolevia potilaita hoitavista lääkäreistä **vastustaa** eutanasian laillistamista?
 - Se vaikuttaa asenteisiin yhteiskunnassa, mm. suhtautumisessa vanhuuden, sairauden tai vamman vaatimiin hoivaresursseihin.
 - Eutanasian perusteet ja indikaatiot on vaikea määritellä pysyvästi.
- miksi osa kuolevia potilaita hoitavista lääkäreistä **kannattaa** eutanasian laillistamista?
 - Eutanasia poistaa tai vähentää kärsimystä.
 - Ihmisellä on oikeus päättää omasta kuolemastaan.

Tulosten edustavuudesta

- Kysely kohdennettiin rajatulle lääkärikunnalle eli tuloksia ei voida yleistää koskemaan koko lääkärikuntaa.
- Kyselyn perusjoukkoa vastaajat edustavat varsin hyvin.
- Vastaajilla on työnsä ja kokemuksensa kautta hyvä näkemys kuolemaa edeltävästä hoidosta ja sen nykytilasta (vrt.95 %:lla kokemusta kuolevien potilaiden hoidosta yli 5 vuotta).

Johtopäätelmiä

- Vastaajien arvioiden mukaan saattohoitoa ja sen järjestämistä on kehitetty vahvasti viimeisten vuosien aikana.
- Saattohoidon nykytilan omalla alueellaan lääkärit näkivät varsin myönteisenä (asteikolla 0-10 keskiarvo 7,4; yli puolet arvioi tasolle 8).
- Kuolevia potilaita hoitavat lääkärit näkivät saattohoidon järjestämisessä edelleen kehittämistarpeita. Keskeisimpinä ongelmina nähtiin oireenmukaiseen hoitoon siirtymisen viivästyminen, saattohoitopaikkojen riittämättömyys ja henkilöstön osaamisvaje.
- Saattohoitolakia toivoi suurin osa (71 %) kyselyyn vastanneista.

Johtopäätelmiä

- Kyselyn kohdejoukossa eutanasian laillistamisen vastustus on voimakkaampaa kuin lääkärikunnassa keskimäärin.
- Eutanasiaalainsäädännön vastustamista perusteltiin mm. indikaatioiden määrittelyn ja niissä pysymisen vaikeudella.
- Eutanasian sallivan lain kannattajat perustelivat eutanasiaa keinona poistaa tai vähentää kärsimystä. Eutanasian laillistamista perusteltiin myös yksilön vapaudella päättää omasta kuolemastaan.